

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Наумчук Катерини Миколаївни**

**на тему: «Механізм державної антикорупційної політики в
забезпеченні економічної безпеки України»,**

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування

Рецензенти, які призначені Вченою радою Державного університету
«Житомирська політехніка» (протокол № 4 від 29 березня 2021 р.):

д.е.н., професор Ахромкін Євген Михайлович,

к.держ.упр., доцент Іванюта Вікторія Вікторівна,

на основі результатів засідання фахового семінару з попередньої експертизи
дисертації Наумчук Катерини Миколаївни на тему: «Механізм державної
антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України» (протоколу
№4 від 14 квітня 2021 р.) прийняли наступне рішення:

Науковий рівень дисертаційної роботи Наумчук Катерини Миколаївни на
тему: “ Механізм державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної
безпеки України ” відповідає вимогам Порядку проведення експерименту з
присудження ступеня доктора філософії щодо дисертацій на здобуття наукового
ступеня доктора філософії.

Робота містить нові теоретико-методологічні положення і практичні розробки,
які в сукупності вирішують наукову проблему, що полягає у формуванні
теоретичних засад та побудові на організаційно-методичному рівні практичних
рекомендацій щодо удосконалення та реалізації механізму державної
антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України.

Актуальність теми дослідження.

На сьогодні корупція є суттєвою небезпекою для життєдіяльності
суспільства, масштаби її поширення є реальною загрозою економічній безпеці країні.
Незважаючи на всі заходи, які вживались протягом останніх років щодо протидії
корупції, масштаби її не зменшилися, що частково можна пояснити не

розробленістю чіткого теоретичного підґрунтя формування державної антикорупційної політики.

Феномен корупції повинен вивчатись з врахуванням системних характеристик корупції, наслідків, до яких вона призводить на загальнодержавному рівні, так і до розуміння індивідуальних соціальних і психологічних факторів, що сприяють або перешкоджають корупційному поведженню посадових осіб на певному рівні. Отже, потребує ґрунтового самостійного дослідження корупції як негативного соціально-політичного явища, сутність якого неможливо пояснити лише завдяки окремим характеристикам. В той же час, питання механізму державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України не розглядався як єдине ціле.

Отже, обрання Наумчук К.М. темою дослідження проблематику механізму державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України, є виправданим, своєчасним, а сформована тема – вкрай актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Дисертаційна робота виконана у відповідності до тематики науково-дослідних робіт Державного університету «Житомирська політехніка» за темою «Забезпечення економічної безпеки територіальних виробничих комплексів» (номер державної реєстрації 0120U103443), у межах якої дисертантом проведені дослідження, пов'язані з удосконаленням основних інформаційних складових економічної безпеки що впливають на підтримку територіальних виробничих комплексів України.

Наукову новизну отриманих результатів представлено науковими положеннями, в яких:

Удосконалено:

- підходи до виміру корупції (соціальний, політико-економічний, кримінологічна та кримінально-правова аспекти) як об'єкту державної антикорупційної політики на основі методу аналізу із виділенням окремих властивостей, зв'язків, що дає змогу розглядати корупційне явище, яке складається з окремих підсистем, які взаємодіють між собою для вибору оптимального способу діагностики та виміру корупції з метою її усунення;

- характеристика негативного впливу корупції на економічну безпеку держави з врахуванням процесу інтеграції та глобалізації шляхом: виявлення основних економічних небезпек, які знижують рівень економічної привабливості країни; виявлення взаємозв'язку між корупцією та економічним зростанням та зниженням його впливу; зниження рівня тіньової економіки шляхом впровадження державних програм підтримки малого та середнього бізнесу, що сприятиме зниженню рівня корупції в усіх сферах державного управління;

- механізм інформаційного забезпечення державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України шляхом розвитку системи електронного урядування, розширення контролю щодо декларування діяльності суб'єктів, які виконують функції у сфері публічного управління через запровадження моніторингу видатків;

- механізм соціально-психологічного впливу в сфері державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України шляхом обґрунтування пропозицій з антикорупційного виховання соціуму на основі міжнародного досвіду з метою формування загальної системи нетерпимості до корупції у суспільстві; розроблення та впровадження стандартів суспільного добробуту; забезпечення траєкторії професійного та культурного розвитку посадових осіб, які виконують функції у сфері публічного управління; формування колективної соціальної відповідальності щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства;

дістало подальший розвиток:

- теоретичні положення формування та реалізації державної антикорупційної політики через обґрунтування змісту та властивостей які загрожують економічній безпеці України; ідентифікацію поняття механізм державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки; визначення сфери впливу корупції на економічну безпеку (погіршення позицій в міжнародних рейтингах, розвиток тіньової економіки, зниження іміджу країни);

- уточнення сутності механізму державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки, що передбачає комплекс заходів, які спрямовані на розробку і постійну реалізацію різнобічних рішень, які стосуються дотримання основ конституційного ладу, збереження та поновлення процесу суспільного відтворення з метою захисту національних економічних інтересів від загроз внутрішнього та зовнішнього середовища ” яке більш чітко характеризує проблему;

- визначення впливу євроінтеграційного процесу України як чинника трансформації механізму державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України, зокрема в частині нових завдань розвитку державного управління та дотримання основних принципів Вашингтонського договору, врахування системного підходу взаємодії Європейського Союзу та України, гармонізації параметрів їх розвитку.

Практичне значення одержаних результатів полягає в наступному:

– при розробці навчальних планів та методичного забезпечення для підготовки фахівців за освітніми ступенями “бакалавр” та “магістр” за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» з навчальних дисциплін «Публічна політика», «Державна політика в сфері національної безпеки», «Антикорупційна діяльність в сфері державного управління», «Концептуальні засади реалізації антикорупційної політики» та «Методика розслідування корупційних злочинів» (довідка № 44-01.00/214 від 21.01.2021 р.).

- рекомендації щодо удосконалення практичної діяльності Комунального підприємства « Об'єднана дирекція кінотеатрів міста » Житомирської міської ради при розробці методологічного забезпечення з питань дотримання антикорупційного законодавства задля підвищення прозорості, відкритості та ефективності роботи установи (довідка № 42 від 08.07.2021р.);

– пропозиції в частині запровадження внутрішньої системи протидії корупції шляхом підвищення рівня інформаційної обізнаності персоналу

щодо негативних наслідків для економічної безпеки установи (Брусильвівська селищна рада довідка № 04-26/1472 від 09.07.21р.).

Апробація результатів дисертації. Основні ідеї дисертації були оприлюднені під час науково-практичних конференцій, зокрема: Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки (Житомир, Україна, 15–17 травня 2019р.), I Всеукр. наук.-практ. конф. “ Публічне управління та адміністрування на сучасному етапі державотворення” (Київ, Україна, 24 жовтня 2019 р.), III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції “ Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей ” (Херсон, Україна, 19 листопада 2019 р.), Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Полтава, Україна, 11 грудня 2019 р.), Міжнародна науково-практична конференція “Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі”(Полтава, Україна, 23 січня 2020 р.), Всеукраїнська науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки (Житомир, Україна, 11-15 травня 2020 р.), Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (Київ, Україна, 24 листопада 2020 р).

Повнота опублікування результатів дослідження

Основні положення дисертації викладено у 13 працях, загальним обсягом 4,19д.а., у тому числі: 4 – у наукових фахових виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз, 1 – у періодичних наукових виданнях держав Європейського Союзу; 8 – тез доповідей та матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій. Особисто здобувачеві належить 2,87 д.а. Зазначені праці у повній мірі відображають основні результати дисертації і відповідають вимогам п. 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою КМУ № 167 від 06 березня 2019 року.

Основні публікації, що відтворюють наукові результати проведеного дослідження:

Статті у фахових виданнях України, які включені до наукометричних баз:

1. Dragan I.O., Nonik V.V., Kravchuk (Naumchuk) K.M. Impact of corruption activity on state economic policy. Вісник Житомирського державного технологічного університету. 2019. №1(87). С.174-179 (включено до: Google Scholar (США); Index Copernicus (Польща); DOAJ (Directory of Open Access Journals) (Швеція); Ulrich's Periodical Directory; World Cat, BASE (Німеччина), eLibrary. ru (РИНЦ) (Росія)) (заг. обсяг 0,8 д.а., особисто автору належить 0,26 д.а.: досліджено прямий вплив корупції на формування та ефективність реалізації економічної політики держави).

2. Дика О. С., Наумчук К. М. Соціальний аспект розвитку корупції в процесі розвитку державної антикорупційної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2019. №22. С.107-111 (включено до: Index Copernicus (IC); SIS; Google Scholar.) (заг. обсяг 0,59 д.а., особисто автору належить 0,29 д.а.: виокремлено класичні підходи прояву корупції, як явища соціального характеру).

3. Наумчук К.М. Особливості формування та реалізації Державної антикорупційної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 4. С.134-138 (включено до: Index Copernicus (IC); SIS; Google Scholar.) (загальний обсяг 0,57 д.а.).

4. Дикий А.П., Наумчук К.М. Місце євроінтеграційного процесу у виявленні корупційних явищ в Україні. Вчені записки таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. 2020. № 5 (31). С.12-16 (включено до Index Copernicus International (Республіка Польща)) (заг. обсяг 0,45 д.а., особисто автору належить 0,23 д.а.: досліджено вплив євроінтеграційного процесу на пришвидшення реалізації антикорупційної політики).

Стаття у науковому періодичному виданні іншої держави, яка входить до Європейського Союзу:

5. Naumchuk K.M. Analysis of modern factors in flouncing the development of anticorruption activities of the state. SOCIOWORLD-SOCIAL Research & Behavioral Sciences. 2021. Vol. 03. Issue 03. P.116-122 (загальний обсяг 0,54 д.а.).

*Матеріали конференцій, які засвідчують апробацію матеріалів
дисертації:*

6. Кравчук (Наумчук) К.М. Місце корупційної діяльності в системі публічного управління та адміністрування. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки (15–17 травня). Житомир: ЖДТУ, 2019. 1008 с. С.669. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/15-publichne-upravlinnya-.pdf>. (заг. обсяг 0,13 д.а.).

7. Драган І.О., Наумчук К.М. Вплив корупційної діяльності на економічну політику держави. Публічне управління та адміністрування на сучасному етапі державотворення [Електронне видання]: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 24 жовтня 2019 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 160 с. С. 26-28. URL:<https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1f30b2f91b4124794d5ae43544042092.pdf>(заг. обсяг 0,16 д.а., особисто автору належить 0,08 д.а.: досліджено вплив ефективності публічного управління на формування та розвиток економічної політики держави).

8. Дикий А.П., Наумчук К.М. Соціальні прояви розвитку корупції в процесі становлення державної антикорупційної політики. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада 2019 р. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. 368 с. С. 131-133 (заг. обсяг 0,15 д.а., особисто автору належить 0,075 д.а.: встановлено вплив соціуму на усвідомлення корупції та формування ефективної антикорупційної політики).

9. Наумчук К.М. Формування та реалізації державної антикорупційної політики та її особливості. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (11 грудня 2019 р.) Полтава : ПДАА, 2019. с. 204. С. 200-203 (заг.обсяг 0,15 д.а.)

10. Наумчук К.М., Дембіцький Н.В. Аспекти реалізації державної антикорупційної політики. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (11 грудня 2019 р.) Полтава : ПДАА, 2019. с. 204. С. 192-197 (заг. обсяг

0,25 д.а., особисто автору належить 0,12 д.а.: запропоновано основні механізми удосконалення антикорупційної політики держави)

11. Наумчук К.М. Формування та реалізації антикорупційної політики держави, як інструмент підвищення ефективності управління. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції “Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі”(23 січня 2020 р.) - Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 2. с. 59. С. 35-37 (заг.обсяг 0,11 д.а.)

12. Наумчук К.М. Вплив суспільства на напрями антикорупційних відносин як елементу державного управління. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки 11-15 травня 2020 року С. 785 (заг.обсяг 0,11 д.а.)

13. Наумчук К.М. Місце Євроінтеграційного процесу у виявленні корупційних явищ в Україні. Збірник матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., 24 листопада 2020 р.. – К.: КУБГ, 2020. с. 472 С. 198-201 (заг.обсяг 0,18 д.а.)

Було запропоновано офіційних опонентів, які є провідними фахівцями із заявленої спеціальності та за темою дисертаційної роботи:

– доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом Національної академії державного управління при Президентові України Васильєву Наталію Вікторівну;

– доктора наук з державного управління, професора кафедри обліку і аудиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили Антонову Людмилу Володимирівну.

Висновок. Дисертація Наумчук К.М. на тему: «Механізм державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України» є завершеною науковою роботою, метою якої є обґрунтування теоретичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України.

Дисертаційна робота за своїм науковим рівнем, актуальністю виконаних досліджень, практичним значенням, обсягом і оформленням

повністю відповідає вимогам п. 9-12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ № 167 від 06 березня 2019 року, щодо дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування.

Рекомендується прийняти до захисту дисертаційну роботу Наумчук Катерини Миколаївни на тему: «Механізм державної антикорупційної політики в забезпеченні економічної безпеки України».

Рецензенти:

Професор кафедри економічної безпеки,
публічного управління та адміністрування
Державного університету
“Житомирська політехніка”,
д.е.н., проф.

Є.М. Ахромкін

Доцент кафедри економічної безпеки,
публічного управління та адміністрування
Державного університету
“Житомирська політехніка”,
к.держ.упр., доц.

В.В. Іванюта